

Sect. 30 /2/ M.S.A. ističe kako će nadležni organ, ako mu ne pripada svojstvo trgovačkog predstavnika, ispitati razloge zbog kojih je pomorac iskrcan u mjestu izvan Ujedinjenog Kraljevstva, te može dati ili odbiti odobrenje, ali takvo odobrenje neće biti nerazumno uskraćeno.

Sect. 30 /3/ konačno ističe da će zapovjednik broda ako propusti primijeniti ovaj član biti, u odnosu na bilo koju povredu prava, odgovoran za prekršaj i u zakonskom postupku teretit će ga dokaz da je odobrenje bilo dano, ili nije moglo biti dano, ili je bilo nerazumno uskraćeno.

Posljednji stav predviđa neke okolnosti koje zapovjednika mogu osloboditi posljedica njegovog propusta, ako je u mogućnosti dokazati neku od tri moguća razloga opravdanja. U ovom slučaju nije bilo takve isprike jer nije dokazano da se odobrenje nije moglo ishoditi, ili da je bilo nerazumno uskraćeno.

Slučajevi iz sudske prakse ističu apsolutnu dužnost zapovjednika da udovolje odredbama M.S.A. kada odlučuju o iskrcanju izvan Ujedinjenog Kraljevstva.

Sud nije ovlašten istraživati okolnosti danog otkaza. Čak i ako bi sud došao do zaključka o opravdanosti otkaza, pitanje je da li bi konzularni predstavnik kao ovlašteni organ došao do sličnih konkluzija.

Sud je izjašnjavajući se da nije došlo do prekida kontinuiteta ugovora između tužitelja i tuženih proglasio odgovornim tužene za iznos pripadajuće zarade od 8.VI 1963.

/LLLR 1965, str.378/

I.G.

FRANCUŠKI KASACIONI SUD

Presuda od 19.X 1965.

Cie générale transatlantique c/a
Paul Dominici i Caisse primaire de
Sécurité sociale des Bouches-du-Rhone

Prijevoz putnika morem - Klauzula o nemarnosti - Brodar se ne može pozivati na klauzulu o nemarnosti u putnoj karti s kojom otklanja odgovornost za štetu prouzrokovanu putniku krivnjom posade broda, ako je šteta prouzrokovana grubom nepažnjom člana posade.

Tužitelji su putnik i Socijalno osiguranje, a tuženik je brodar. Tužitelji navode da je putnik prilikom prijevoza iz

Bastia-e u Marseilles pretrpio tjelesnu povredu krivnjom članova posade. On je bio putnik IV razreda i kao takav nije imao prava na ležaj, te je ležao na ležaljci na palubi. Ležaljka nije bila privezana, a kako se je brod valjao i posrtao zbog velikih valova, putnik je zamolio nadležne članove posade da mu privežu ležaljku, a oni to nisu učinili s motivacijom da nije potrebno. Radi toga je putnik pao iz ležaljke i pretrpio teže tjelesne povrede. Poslije toga je posada pričvrstila ležaljku.

Tuženi brodar opire se zahtjevu tužbe navodeći da je u putnoj karti navedena klauzula s kojom on otklanja od sebe odgovornost za štetu prouzrokovanu krivnjom svoje posade. Ova klauzula da prema francuskom pravu ima puni pravni značaj.

Drugostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu s obrazloženjem da je klauzula nemoralna i da kao takova ne može doći do primjene kad se radi o smrti ili tjelesnoj povredi putnika.

Kasacioni sud je potvrdio drugostepenu presudu, ali iz drugih razloga. Ublazio je strogo stajalište Apelacionog suda prema kome klauzula nikad ne može doći do primjene ako se radi o smrti ili tjelesnoj povredi. Priznaje joj valjenost ako šteta nije nastala dolusom ili grubom nepažnjom člana posade. U ovom slučaju Kasacija je, ocjenjujući sve okolnosti slučaja, zaključila da se radi o gruboj nepažnji, pa je obvezala brođara na naknadu štete.

/DMF 1966, str.77/

B.J.

Bilješka.- U našem pravu /čl.101 Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova/ normirana je brođarova odgovornost za smrt i tjelesne povrede putnika. Prema tom članu brođar odgovara po načelu krivnje. Međutim, u čl.107 istog Zakona izričito je navedeno da se njegove odredbe koje se odnose na prijevoz putnika ne mogu ugovorom mijenjati na štetu putnika. Sporazum zaključen protivno ovoj odredbi nema pravnog djelovanja. Iz toga proizlazi da u našem pravu klauzula o nemarnosti ne bi nikad mogla doći do primjene, bez obzira na stupanj krivnje. Isto načelo vrijedi i za primjenu Konvencije o odgovornosti brođara za prijevoz putnika. Gornji slučaj riješavan je u okviru francuskog prava, pa Konvencija i njeni kogentni propisi nisu došli do primjene.

B.J.